

GLOBAL UPPHÄMTNING FRÅN KRISNIVÅ

Direktinvesteringar i den globala och svenska ekonomin

FÖRORD

Djupdykningen i världsekonomin under pandemiåret 2020 medförde ett brant fall på 35 procent för internationella direktinvesteringar. Vi får gå tillbaka till början av 2000-talet för att hitta en lägre nivå. Men efter ett paralyserande första halvår studsade den globala efterfrågan tillbaka och företagens skrinlagda investeringsplaner kunde successivt återupptas. Först i industrin, därefter i tjänstesektorn.

Genomslaget för de nya coronavaccinerna och företagens framgångsrika anpassning till nya omständigheter, nationellt och internationellt, möjliggjorde en dramatisk ekonomisk uppväxling under 2021, understödd av gigantiska offentliga stödpaket och centralbankernas lågräntepolitik. Världsekonomin lyfte med nära 6 procent och drog med sig en drygt 60-procentig ökning av de globala direktinvesteringarna.

Business Swedens rapport *Global upphämtning från krisnivå* ger facit över förra årets uppsving för företagens utlandsinvesteringar. Det var året då de utländska investeringarna rusade i alla regioner, med fördubblingar av inflödena till Europa, Nordamerika och Afrika. Det var också året då USA utklassade ett uppstickande Kina som världens intressantaste investeringsmarknad. Och året då Sverige landade på en stark 14:e plats bland världens mest eftertraktade länder för utländska direktinvesteringar.

Samtidigt ska vi hålla i minnet att 2021 års nivå på 1 582 miljarder USD är långt ifrån de 2 064 miljarder USD som nåddes under toppåret 2015.

Med Rysslands anfallskrig i Ukraina och dess ytterst svåra humanitära, geopolitiska och ekonomiska konsekvenser har världen åter kastats in i ett krisläge. Osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen är större än på många år. Vi väljer att skönja en viss optimism i mörkret och spår en fortsatt uppgång för de globala direktinvesteringarna i år, om än i långsammare takt.

Rapporten avslutas med Business Swedens framtidsspaning och några nedslag i ett scenario för de närmaste tre åren.

LENA SELLGREN

Chefekononom
Business Sweden

Lena Sellgren
Chefekononom

SAMMANFATTNING

- Utvecklingen av de internationella direktinvesteringarna 2021 gick i linje med återhämtningen i världsekonomin. Investeringarna ökade med 64 procent till 1 582 miljarder USD, från den låga nivån 963 miljarder USD som nåddes under pandemiåret 2020. Det innebär att investeringarna har återhämtat tappet från 1 481 miljarder USD som noterades 2019.
- I Europa mer än fördubblades de utländska direktinvesteringarna till 232 miljarder USD, från 89 miljarder USD 2020. Även Nordamerika noterade en stark uppgång till 459 miljarder USD, från 202 miljarder USD. I Asien ökade investeringarna med drygt 20 procent till 634 miljarder USD.
- Asien tog emot 40 procent av fjolårets inflöden av direktinvesteringar, men Europa och Nordamerika har tillsammans hela 70 procent av investeringstillgångarna som ackumulerats över tid.
- Trots successivt försämrade utsikter för världsekonomin är Business Swedens prognos att uppgången för internationella direktinvesteringar fortsätter under 2022, om än i långsammare takt.
- De utländska direktinvesteringarna i Sverige uppgick till 220 miljarder SEK 2021, den högsta noteringen sedan 2008. Det är en uppgång på 25 procent från 176 miljarder SEK 2020, vilket i sin tur var en fördubbling från 2019 års nivå. Beloppet för 2021 är preliminärt och kommer sannolikt att revideras.
- Sammanlagt uppgår de utländska direktinvesteringstillgångarna i Sverige till 3 390 miljarder SEK. De utländska tillgångarna är fördelade på 64 procent i tjänstesektorn och 36 procent i tillverkningsindustrin, en fördelning som över tid resulterat i en ökande andel för tjänstesektorn.
- Nordiska och andra europeiska företag svarar för 83 procent av de utländska direktinvesteringstillgångarna i Sverige. Nordamerikanska företag har det senaste året expanderat sin andel till 12 procent, medan de asiatiska företagens andel har fallit tillbaka något till 4 procent.

Internationella direktinvesteringar är finansiella transaktioner som företag genomför för att starta och förvärva affärsverksamheter eller bedriva verksamhet i redan etablerade dotterbolag i andra länder än där företagen har sin hemvist. Direktinvesteringar brukar kännetecknas av långsiktighet och ett stort mått av ägarkontroll.

Uppgifter om utländska direktinvesteringar i Sverige (foreign direct investment, FDI) och svenska företags direktinvesteringar i utlandet (outward direct investment, ODI) samlas in av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Riksbanken, som del av underlaget till betalningsbalansen.

I SCB:s redovisning för kvartal och helår fördelas direktinvesteringarna på de tre investeringsposterna eget kapital, koncernlån och återinvesterade vinstmedel. Beloppen ger en indikation om de utländska företagens aktiviteter i Sverige och de svenska företagens aktiviteter i utlandet men kan inte direkt kopplas till företagens förvärv av affärsverksamheter eller investeringar i byggnader, anläggningar, maskiner eller utrustning.

Siffrorna för ett aktuellt år ändras också ofta genom senare revideringar. I syfte att förenkla framställningen benämns direktinvesteringar i den här rapporten omväxlingsvis som investeringar. Alla belopp och beräkningsunderlag är i löpande priser.

INTERNATIONELLA DIREKTINVESTERINGAR

VARFÖR UTLANDSETABLERING?

De flesta företag världen över orienterar sin verksamhet och försäljning mot hemmamarknaden, men en växande andel av företagen exporterar också sina varor och tjänster till utlandet. Därtill finns ytterligare en del företag som finner en begränsning i exportförsäljningen och ser ny affärspotential i en etablering på utlandsmarknaden med egna dotterbolag som kan utföra olika uppgifter. De är oftast större resursstarka multinationella företag med förankring i utvecklade ekonomier i de tre stora produktionsregionerna Europa, Nordamerika och Asien.

Ett lokalt säljbolag kan stärka företagets varumärke och fördjupa affärsrelationen med utländska kunder. Ett FoU-center kan placeras för att dra nytta av spetskompetensen hos ett framstående universitet. En lokal tillverkningsanläggning kan ge mer träffsäker anpassning av företagets produkter till en viktig marknad. Etableringen kan minska ledtider och transportkostnader, eller säkra tillgången till förnybar energi, råvaror och andra material. Ett stort företagsförvärv kan expandera produktportföljen och ge försteg på en global spelplan. Förvärv av ett mindre bolag kan ge företaget tillgång till intressanta patent och innovationer. De övergripande motiven bakom

företagens utlandsetableringar är möjligheterna till ökade intäkter, sänkta kostnader och hantering av risker i verksamheten. Ofta spelar flera av motiven en roll i företagens etableringsbeslut, men de väger olika tungt i olika branscher och situationer, se Business Swedens rapport [Rätt plats för produktion \(2021\)](#).

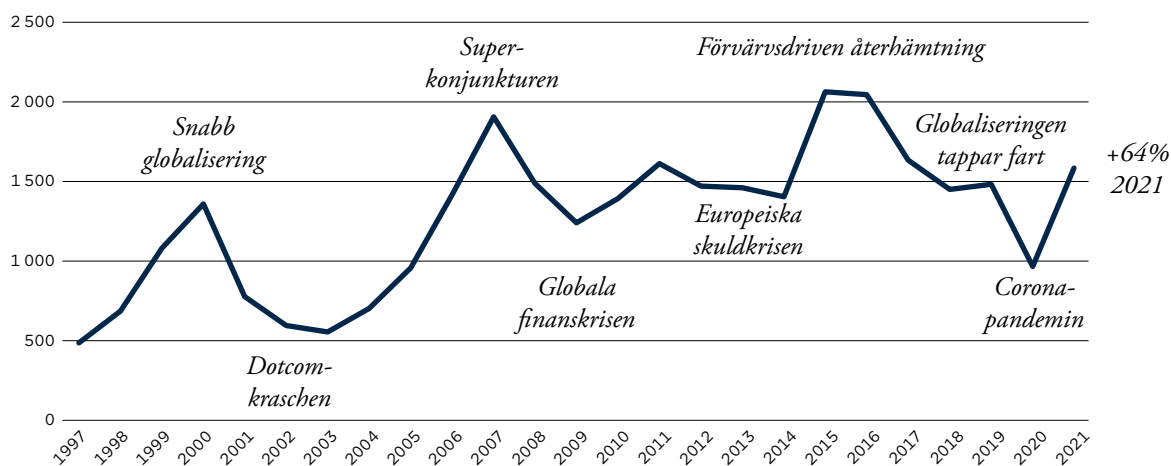
GLOBALISERINGEN I NY FAS

Med 1990-talet inleddes en gynnsam period för världshandeln och de internationella direktinvesteringarna. Slutförandet av Uruguay-rundan i det nybildade WTO (World Trade Organization) resulterade i en bred nedmontering av handelshindren. Den politiska och ekonomiska integrationen i EU gick framåt. Efter det kalla krigets slut råde närmast global konsensus om vikten av öppna marknader och ett attraktivt företagsklimat. Finanssektorn avreglerades och expanderade. Världsmarknaden för varor och tjänster växte snabbt.

Nya vägar, järnvägsförbindelser, hamnar och flygplatser gav företagen förutsättningar att på ett smidigt sätt frakta gods och etablera sin verksamhet på framväxande marknader, där Kina och länderna i Sydostasien snart fick huvudrollerna. Företagen fick möjligheter att samordna sin internationella verksamhet med IT-baserade

UPPSTUDS EFTER DJUPDYKNING

Internationella direktinvesteringar 1997–2021, årliga flöden i miljarder USD

Källor: UNCTAD, Business Sweden (2022)

affärsstödssystem och telekommunikationer, och att finansiera sina investeringar på en successivt alltmer internationaliserad finansmarknad.

En första topp i utvecklingen av de globala direktinvesteringarna nåddes år 2000. Uppgången punkterades året efter av den så kallade dotcom-kraschen, som medförde en kraftig nedrevidering av många företags marknadsvärde och bidrog till ett försämrat konjunkturläge i främst USA och Europa.

Redan innan Kinas medlemskap i WTO 2001 hade landet varit föremål för en massiv etablering av amerikanska och europeiska företag, många med syftet att tillverka varor till låga kostnader och exportera till marknader i västvärlden. Under ytterligare något decennium var låga kostnader den viktigaste bestämningsfaktorn för industriföretagens lokalisering av sina tillverkningsanläggningar och leverantörsnätverk. Europeiska företag upptäckte Östeuropa, medan amerikanska företag gick till Mexiko.

Världshandelns snabba tillväxt under perioden är i mycket en spegling av hur allt större volymer av insatsvaror stegvis förädlades genom bearbetning vid anläggningar i många olika länder. Tillverkningens geografiska fragmentering och en våg av stora företagsförvärv bidrog till att en ny topp i de globala direktinvesteringarna nåddes 2007.

Den globala finanskrisen medförde en dramatisk nedgång i världsekonomin. Företagen tvingades ompröva sina planer för internationell expansion. Finansieringsmöjligheterna försämrades då banker och andra finansiella aktörer under en längre tid omorienterade sig mot

hemmamarknaden. Planerade företagsförvärv gick i stå. Nedgången för de globala direktinvesteringarna blev ändå inte så djup, men det skulle dröja till 2015 innan en ny rekordsiffra på drygt 2 000 miljarder USD kunde noteras.

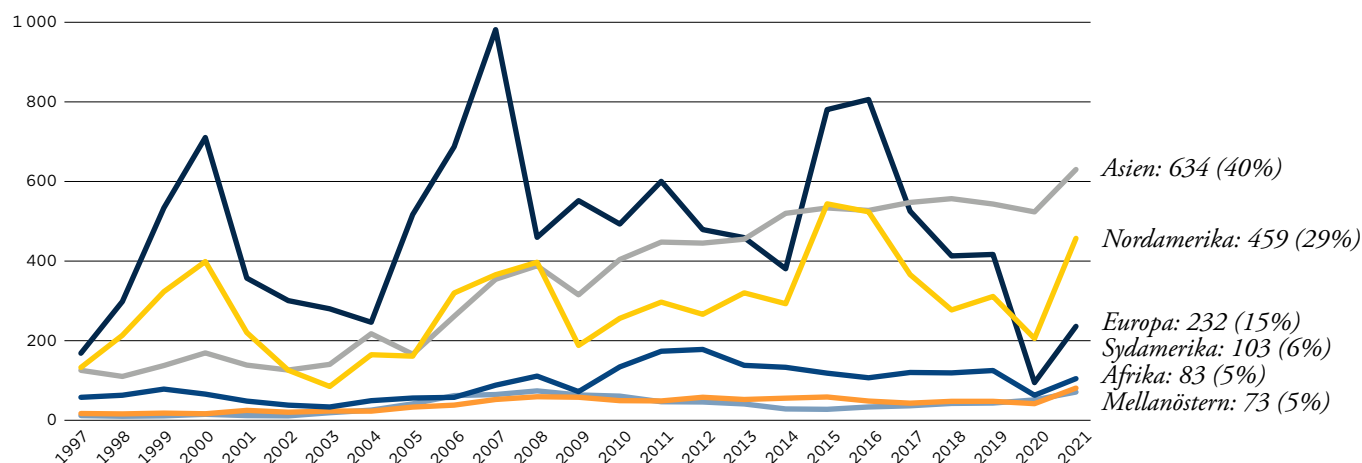
Siffrorna för den senaste femårsperioden visar en stegvis nedgång och utplaning av de globala direktinvesteringarna samtidigt som marknaden för internationella företagsförvärv har varit stabil och växande.

Nedväxlingen kan delvis bero på industriföretagens ökade orientering mot marknadsnära produktion, som minskar omfattningen av utlokalisering och fragmentering av tillverkningen på olika länder. Ett globalt politiskt uppsving för ekonomisk nationalism och offensiv industripolitik kan också spela viss roll, liksom de ökade geopolitiska spänningarna mellan inte minst USA och Kina. EU har infört ett granskningsförfarande av företagsaffärer (investment screening) där utomeuropeiska företag är köpare, och lanserat en ny industripolitik som ska ge ökat oberoende i en "öppen strategisk autonomi". Amerikanska företag uppmuntras att ta hem produktion från utlandet, så kallad reshoring. Kina satsar stort på att bygga egna leverantörskedjor och göra sig oberoende av utländsk kompetens, till exempel för tillverkning av avancerade kretskort, så kallade microchips.

En annan påverkansfaktor är att allt fler internationellt verksamma företag är rena tjänsteföretag. Deras produktion sker ofta lokalt och förutsätter inte nödvändigtvis stora investeringar. Internationella direktinvesteringar i kapitalkrävande verksamheter som till exempel

NYA INVESTERINGAR FRÄMST TILL ASIEN

Utländska direktinvesteringar per region 1997–2021, årliga inflöden i miljarder USD

Not: Regionernas andelar 2021 inom parentes. Regionindelning gjord av Business Sweden.
Källor: UNCTAD, Business Sweden (2022)

processindustrin har fallit tillbaka under senare år.

Företagens utlandsetableringar kan också ha blivit mer svårfångade i statistiken, bland annat i takt med de alltmer avancerade finansiella uppläggen vid till exempel företagsförvärv. Internationaliseringen av kapitalmarknaden har underlättat lokal finansiering, med lån och andra transaktioner som inte registreras som utländska direktinvesteringar. Olika former av affärssamarbeten och partnerskap har också vuxit fram som attraktiva alternativ till kapitalinvesteringar.

UR PANDEMINS GREPP

Efter en störtstykning under inledningen av coronapandemin och ett betydande BNP-tapp för helåret 2020 studsade världsekonomin tillbaka under 2021. Utvecklingen av de årliga internationella direktinvesteringarna gick i linje med återhämtningen. De ökade med 34 procent 2021, i en uppgång till 1 582 miljarder USD från pandemiårets låga notering om 963 miljarder USD.

I takt med en stigande global efterfrågan på varor och efterhand tjänster återstartade företagen sina pausade investeringar. Den internationella förvärvsmarknaden gick på högvarv under året, med särskilt hög aktivitet inom hälso- och sjukvårdssektorn samt TMT-företagen (Technology, Media and Telecom), som producerat många vinnare under pandemin. Konsultföretaget Mergermarket uppskattar att det sammanlagda värdet av de internationella företagsförvärven ökade med 77 procent för helåret 2021 jämfört med året innan, till en ny rekordnivå. Antalet genomförda förvärv ökade med 5 procent.

En sammanställning gjord av konsultföretaget fDi Intelligence visar att internationellt verkssamma företags nyetableringar på utlandsmarknader, så kallade greenfields, ökade med 11 procent globalt till knappt 15 000 förra året.

De utländska direktinvesteringarna i Europa mer än fördubblades till 232 miljarder USD 2021, men detta från en mycket låg notering om 89 miljarder USD året innan. För vanligtvis stora mottagarländer som Tyskland, Frankrike och Storbritannien var utvecklingen relativt svag. I Tyskland halverades investeringarna jämfört med 2020. I Frankrike och Storbritannien ökade investeringarna, men till historiskt sett fortsatt blygsamma nivåer.

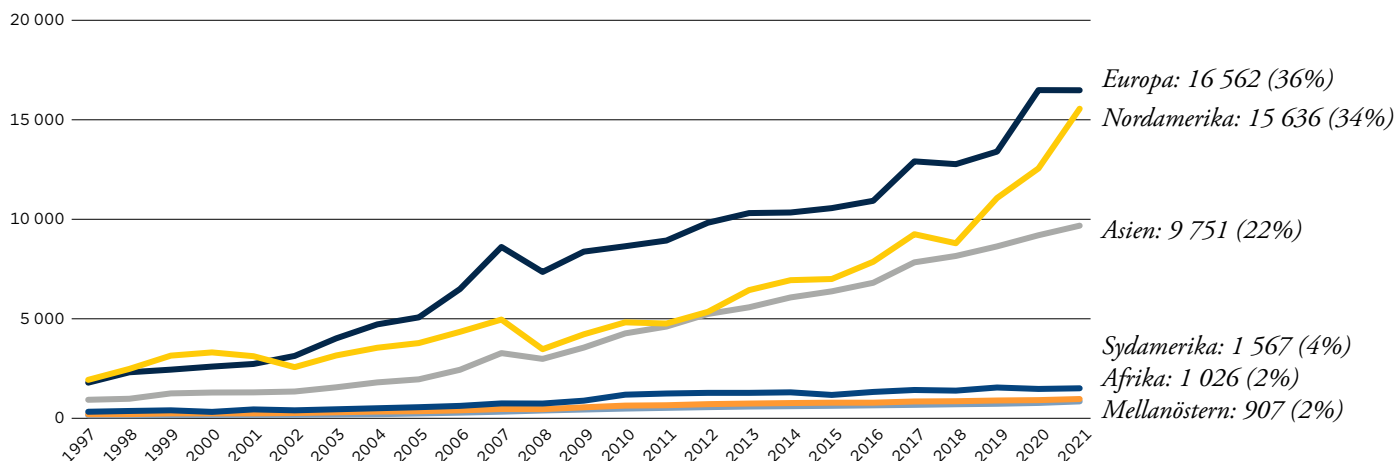
Även i Nordamerika fördubblades de utländska investeringarna till 459 miljarder USD, från 202 miljarder USD året innan. Knappt 80 procent av investeringarna gick till USA, och landets notering på 367 miljarder USD är den tredje högsta nivån någonsin.

I Asien ökade de utländska investeringarna med 21 procent till 634 miljarder USD, från 525 miljarder USD 2020. I Kina ökade investeringarna till 181 miljarder USD, från 149 miljarder USD. De flesta övriga länder i Asien noterade betydande ökningsar av de utländska investeringarna med undantag av Indien, där investeringarna minskade med 30 procent till 44 miljarder USD, från en historisk högsta notering om 64 miljarder under krisåret 2020. Sammantaget innebar detta att Asien tog emot 40 procent av fjolårets direktinvesteringar.

Utvecklingen var positiv även i de mindre investeringsregionerna. I Mellanöstern ökade de

FÖRSPRÅNG FÖR EUROPA OCH NORDAMERIKA

Utländska direktinvesteringstillgångar per region 1997–2021, miljarder USD

Not: Regionernas andelar 2021 inom parentes. Regionindelning gjord av Business Sweden.
Källor: UNCTAD, Business Sweden (2022)

utländska investeringarna med 45 procent till 73 miljarder USD. I Afrika mer än fördubblades investeringarna till 83 miljarder USD. I Sydamerika var ökningen 76 procent till 103 miljarder USD.

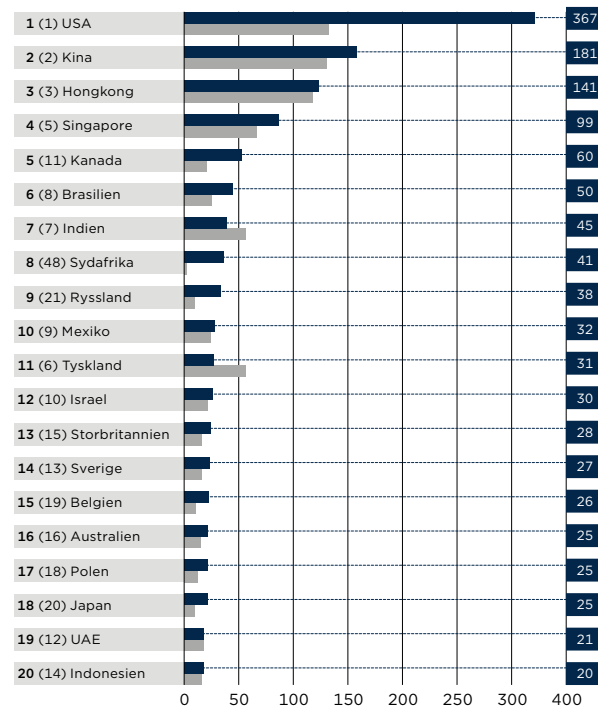
De utländska direktinvesteringstillgångarna har ökat över tid i alla regioner. Befintliga tillgångar är ett mer stabilt mått på investeringarna än inflöden, där skillnader i belopp från ett år till ett annat kan vara betydande. Något förenklat innebär detta att tillgångarna ska vara lika med de ackumulerade inflödena, men i statistiken är detta sällan fallet då de rapporteras in av företagen och mäts på olika sätt.

Trots att Asien har seglat upp som den största marknaden för nya direktinvesteringar håller Europa ställningen som regionen med störst utländska direktinvesteringstillgångar. Europa har dragit till sig 36 procent av tillgångarna, tätt följt av Nordamerika med 34 procent och Asien med 22 procent.

De 20 största mottagarländerna för utländska direktinvesteringar 2021 utgörs främst av marknader i Europa, Nordamerika och Asien, med undantag av Israel och Förenade Arabemiraten som ger två platser för Mellanöstern. Afrika representeras av Sydafrika, som intar åttonde plats i kraft av flera genomförda, större utländska företagsförvärv under året. USA är helt ohotad etta som årets mest intressanta investeringsmarknad, med ett rejält distanserat Kina som nummer två. Sex europeiska länder inklusive Ryssland finns med på listan. Sverige landar på 14:e plats, vilket innebär en liten nedflyttning från 13:e plats 2020.

USA ÖKAR AVSTÅNDET TILL KINA

Mottagare av utländska direktinvesteringar
2021 och 2020, inflöden i miljarder USD

Not: 2020 års placering inom parentes.
Källor: UNCTAD, Business Sweden (2022)

■ 2021
■ 2020

UTLÄNDSKA DIREKT- INVESTERINGAR I SVERIGE

SVERIGE STICKER UT

Sverige har sedan mitten av 1990-talet varit ett betydande mottagarland för utländska direktinvesteringar. Med Sveriges EU-inträde 1995, högre ekonomisk tillväxt än i stora delar av Europa och en period av omfattande avregleringar och privatiseringar av offentliga verksamheter ökade investerarnas intresse för den svenska marknaden. En öppen och transparent förvärvsmarknad gjorde framgångsrika svenska företag till eftertraktade uppköpsobjekt. Över tid har ett stort antal svenska företag fått utländska ägare. Närmare 16 500 utländska företag sysselsätter idag 680 000 personer i Sverige.

De årsvisa utländska direktinvesteringarna i Sverige fluktuerar vanligtvis i takt med det globala konjunkturläget. Den varierande nivån på investeringarna avspeglar det faktum att företag tenderar att expandera verksamheten och ta sig an nya marknader som till exempel Sverige i goda tider, medan deras entusiasm inför utlandsexpansion svalnar när tiderna är sämre. Ryckigheten förstärks av att större företagsförvärv kan ge stora avtryck i statistiken. En stabiliserande faktor är att en stor del av vinstmedlen som genereras av de redan etablerade utländska företagen i Sverige ofta återinvesteras i den svenska verksamheten.

De utländska direktinvesteringarna i Sverige 2021 uppgick preliminärt till 220 miljarder SEK. Det är en uppgång på 25 procent från 176 miljarder SEK 2020, vilket i sin tur var en fördubbling från 2019 års nivå. Noteringen för 2021 är betydligt över årsgenomsnittet på 108 miljarder SEK för perioden 2002–2021 och den högsta noterade sedan toppåret 2008. Det ska understrykas att underlaget för att slutligt fastställa beloppet inte är färdigställt och delvis bygger på SCB:s prognos för återinvesterade vinstmedel. Beloppet kan därför komma att revideras.

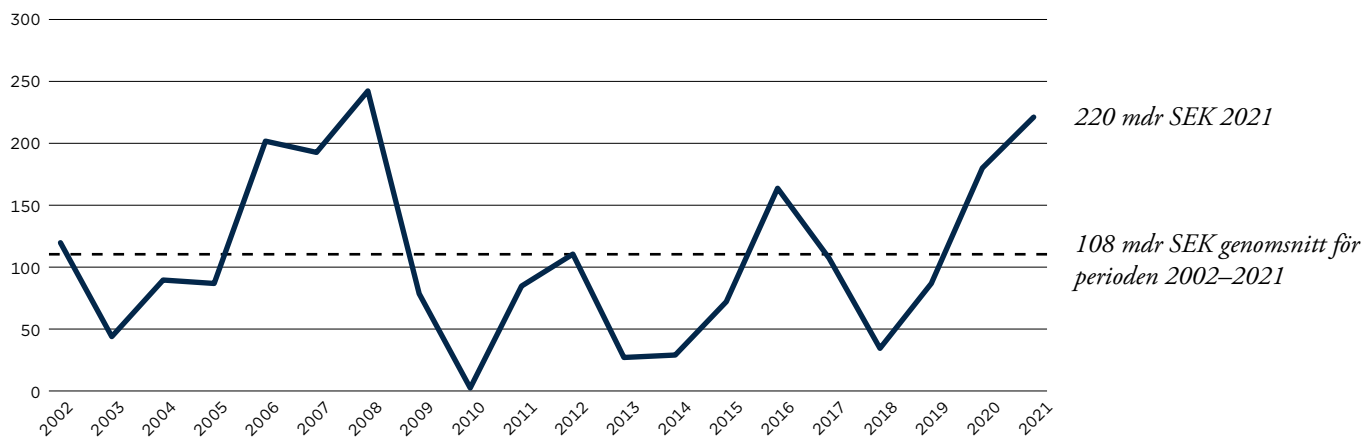
En sammanställning av konsultföretaget Mergermarket visar att 182 internationella företagsaffärer genomfördes 2021 med svenska företag som förvärvsobjekt, jämfört med 133 företagsaffärer under 2020. Konsultföretaget fDi Intelligence rapporterar en liten ökning av antalet konkreta investeringsprojekt i form av nyetableringar och expansionsinvesteringar i Sverige genomförda av utländska företag.

STORINVESTERINGAR FRÅN USA

De utländska direktinvesteringstillgångarna i Sverige uppgick till 3 390 miljarder SEK 2020, året för den senast tillgängliga utfallssiffran. Det är framför allt företag med säte i de nordiska

SVERIGE UTMÄRKER SIG MED TVÅ STARKA ÅR

Utländska direktinvesteringar i Sverige 2002–2021, årliga inflöden i miljarder SEK

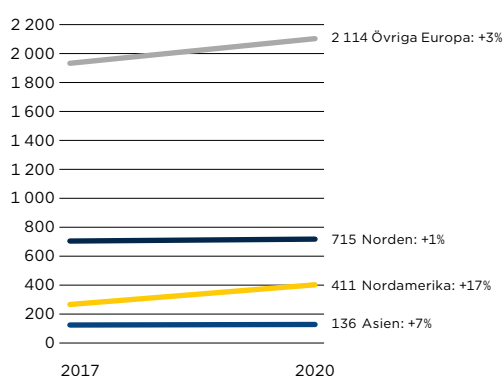
Källor: SCB, Business Sweden (2022)

grannländerna och i andra europeiska länder som är närvarande i Sverige. Tillsammans svarar europeiska företag för 83 procent av de utländska tillgångarna. Holdingbolag i främst Luxemburg och Nederländerna är i statistiken stora investerare, men i de flesta fall finns det kontrollerande moderbolaget någon annanstans, ibland till och med i Sverige.

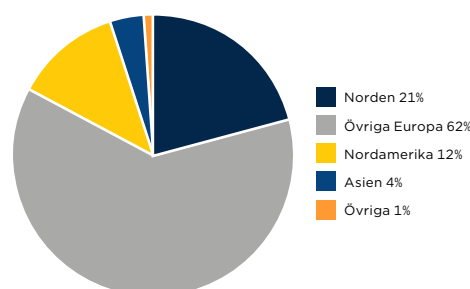
Företag från Nordamerika, främst amerikanska företag, har de senaste åren ökat sin andel markant till 12 procent av tillgångarna. De tidigare snabbt framryckande asiatiska företagen har istället minskat sin andel till 4 procent.

KRAFTIG ÖKNING AV AMERIKANSKA INVESTERINGAR

Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2017 och 2020, miljarder SEK och genomsnittlig årlig förändring i procent

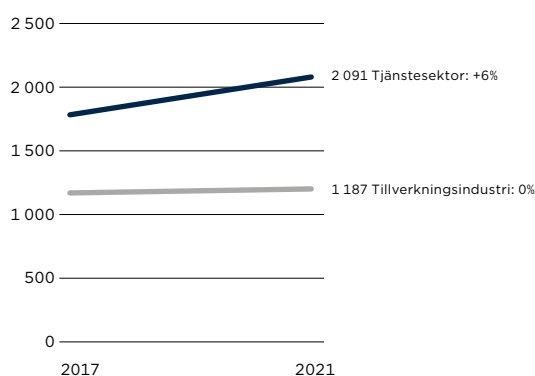
Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2020, fördelning per region i procent

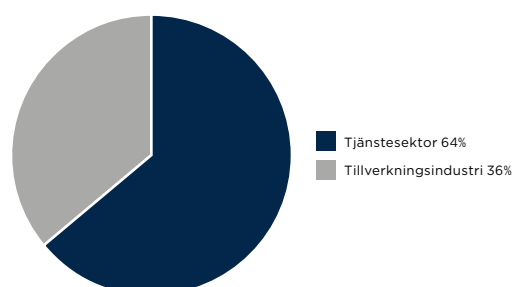
Not: De utländska direktinvesteringstillgångarna i Sverige ökade med 388 miljarder SEK den senaste treårsperioden, från 3 002 miljarder SEK 2017 till 3,390 miljarder SEK 2020. Det innebär en genomsnittlig årlig ökning på 4 procent. Källor: SCB, Business Sweden (2022)

INVESTERARNA INRIKTADE MOT TJÄNSTESEKTORN

Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2017 och 2020, miljarder SEK och genomsnittlig årlig förändring i procent

Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2020, fördelning per verksamhet i procent

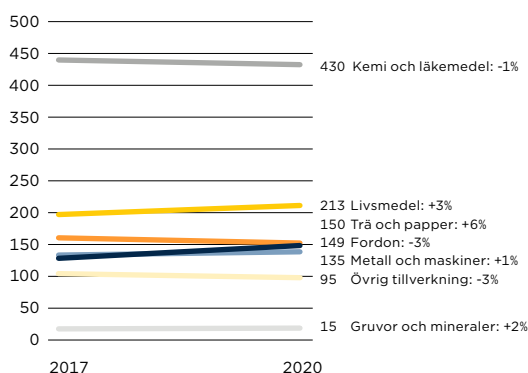
Not: I totalen om 3 390 miljarder SEK 2020 ingår även ej branschfördelade tillgångar på 112 miljarder SEK. Dessa tillgångar tas inte med i sammanställningarna ovan. Källor: SCB, Business Sweden (2022)

De utländska direktinvesteringstillgångarna fördelas till 64 procent på tjänstesektorn och till 36 procent på tillverkningsindustrin. Fördelningen har över tid har resulterat i en allt större andel för tjänstesektorn.

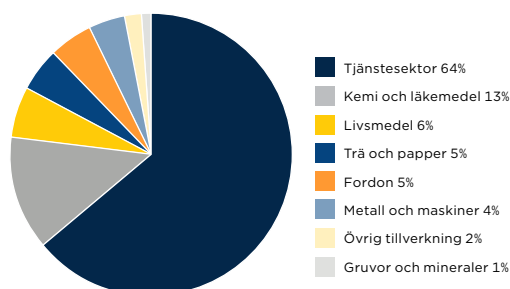
Tillgångarna i tjänstesektorn uppgick till 2 091 miljarder SEK, med stora utländska investeringar inom främst finans och försäkringar, fastigheter samt handel och service. Tillgångarna i tillverkningsindustrin uppgick till 1 187 miljarder SEK. Där har utländska företag gjort de största investeringarna i kemi och läkemedel samt livsmedelsindustrin.

VÄXANDE INTRESSE FÖR LIVSMEDELSINDUSTRIN

Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2017 och 2020, miljarder SEK och genomsnittlig årlig förändring i procent

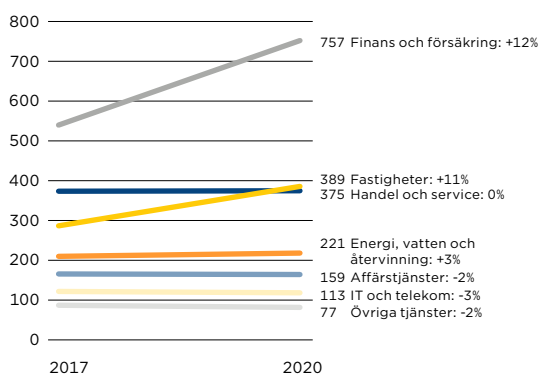

Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2020, fördelning per bransch i procent

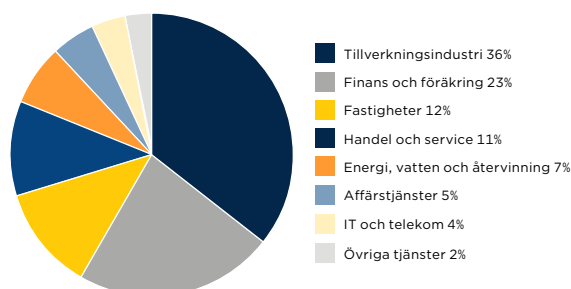

SNABB ÖKNING I FINANS, FÖRSÄKRING OCH FASTIGHETER

Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2017 och 2020, miljarder SEK och genomsnittlig årlig förändring i procent

Utländska direktinvesteringstillgångar i Sverige 2020, fördelning per bransch i procent

Not: I totalen om 3 390 miljarder SEK 2020 ingår även ej branschfördelade tillgångar på 112 miljarder SEK. Dessa tillgångar tas inte med i sammanställningarna ovan.
Källor: SCB, Business Sweden (2022)

UTSIKTERNA DE NÄRMASTE TRE ÅREN

I takt med att coronapandemin klingar av sker en normalisering av samhällslivet världen över, med ett väntat uppsving för den kontaktnära tjänstesektorn, evenemangssektorn och turismen. Samtidigt fortsätter problemen i industrin, med brist på komponenter, inte minst halvledare, nedstängningar i Kina och störningar i den internationella containertrafiken.

Efter en återhämtning under 2021 befinner sig världsekonomin åter i ett osäkert läge. Rysslands anfallskrig i Ukraina har skapat en humanitär katastrof och fört med sig allvarliga globala konsekvenser i form av kraftigt stigande priser på energi, råvaror och livsmedel. Inflationen har tagit fart och räntorna är på väg upp. Det geopolitiska läget har försämrats avsevärt, med negativa följder för de internationellt verksamma företagens utlandsnärvaro.

Trots ett genomgående försämrat ekonomiskt klimat består en viss optimism tills vidare bland investerare och i det internationella näringslivet. Optimismen tog sig uttryck i bland annat en fortsatt hög aktivitet på den globala förvärvsmarknaden under första hälften av året.

Sammantaget landar därför Business Swedens prognos i att uppgången för de globala direktinvesteringarna fortsätter under 2022, men i långsammare takt.

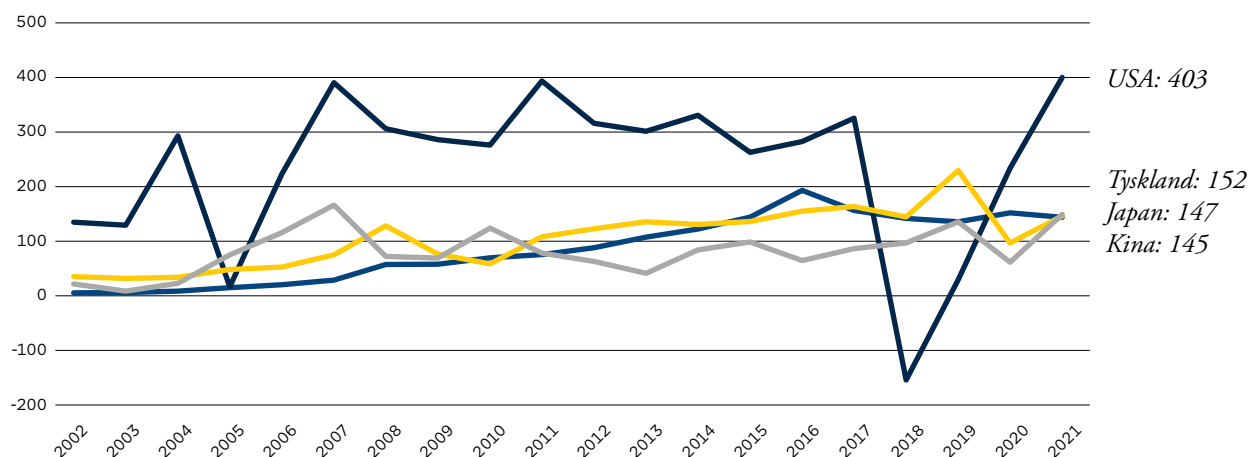
I övrigt lyfter Business Swedens framtidsspaning fram nedanstående strukturella faktorer som kommer att påverka de internationella direktinvesteringarna och utländska investeringar i Sverige.

- Striktare regler för miljö- och klimatpåverkan i kombination med en ökande global efterfrågan på hållbara tillverkningsmetoder och produkter samt nya affärsmodeller kräver stora nyinvesteringar i industrin. Offentliga satsningar på klimatomställning och infrastruktur i bland annat USA och Europa kan ge en uppsida för utländska investeringar.

- Tillverkningsindustrin fortsätter att dämpa takten i lokaliseringen av produktion till låglöneländer. Ökad automatisering, robotisering och andra möjliggörande teknologier tillsammans med krav från kunderna på snabb produktutveckling och korta ledtider driver istället företagen mot marknadsnära tillverkning och inköp av insatsvaror från lokala underleverantörer. Regionaliseringen av industriföretagens produktion och handel tilltar i spåren av pandemin och ökade geopolitiska spänningar. Företagen breddar basen av leverantörer för att minska sårbarheten vid kriser. Viss hemtagning av produktion blir följden av industripolitiska satsningar i USA och Europa. Kina fortsätter uppbyggnaden av egna leverantörskedjor för prioriterade sektorer.

AMERIKANSKA UTLANDSINVESTERINGAR ÅTER I TOPP EFTER DJUP SVACKA

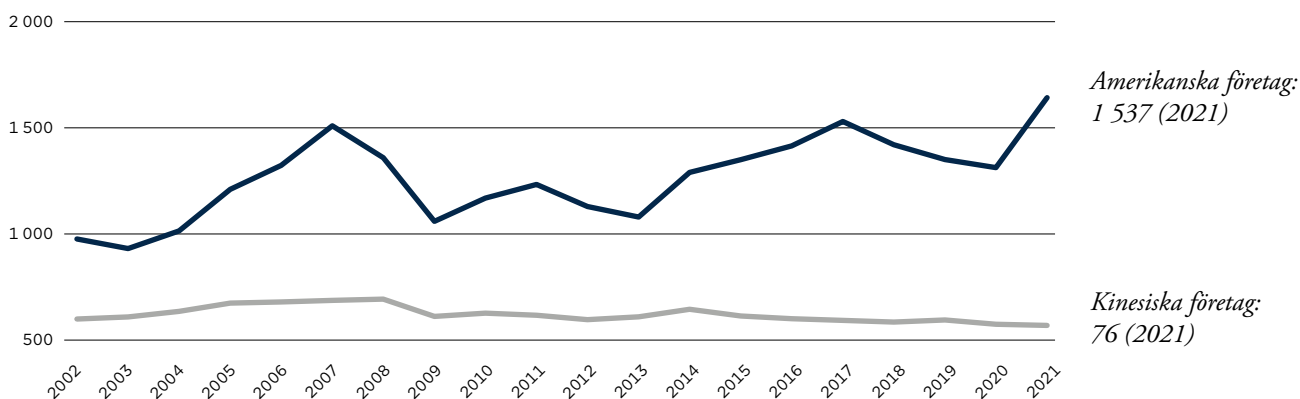
Direktinvesteringar från USA, Tyskland, Japan och Kina 2002–2021, årliga utflöden i miljarder USD

Not: Det kraftiga fallet för amerikanska företags utgående direktinvesteringar 2018 beror på omfattande hemtagning av ackumulerade vinster i utlandet, en effekt av USA:s skattereform 2017.
Källor: UNCTAD, Business Sweden (2022)

FÅ UTLÄNDSKA KÖP AV KINESISKA FÖRETAG

Utländska förvärv av amerikanska respektive kinesiska företag 2002–2021, antal

Källor: UNCTAD, Business Sweden (2022)

■ Internationaliseringen av utvecklingsländernas näringsliv fortgår, men ett svagare ekonomiskt läge på många hemmamarknader och försämrade geopolitiska utsikter har dämpat optimismen om en snabb utveckling. Kinesiska företag fortsätter sin utlandsexpansion, men hämmas av stramare nationella regler och nya granskningsförfaranden på utlandsmarknaden. Ny lagstiftning i Kina ökar möjligheterna

för utländska företag att förvärva kinesiska företag, men begränsningarna är fortsatt stora. Kinas eskalerande konflikt med USA och EU och hårdnande tonläge mot utländska företag accelererar istället företagens omDispositionering av sin marknadsnärvaro till en bredare krets av länder i Sydostasien, se Business Swedens rapport [Teknologi och terrorbalans \(januari 2022\)](#).

*We help Swedish companies grow global sales and
international companies invest and expand in Sweden.*

BUSINESS-SWEDEN.COM

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 info@business-sweden.se
www.business-sweden.com